

Innhold:

- [Ugrasbekjemping i gjenlegg uten dekkvekst](#)
- [Husk sprøytevask](#)
- [Pussing av rødkløver](#)
- [Vekstregulering i timotei framover](#)
- [Hvitaksmidd](#)
- [Sprøyting i kløver](#)
- [Falskt såbed](#)
- [Siste frist for såing av noen arter](#)
- [Sprøyting mot kveke i rødkløver og rødsvingel](#)
- [Vanningsbehov](#)
- [Blomster og bier og hvitkløver](#)
- [Vekstregulering og borgjødsling i rødkløver](#)

Ugrasbekjemping i gjenlegg uten dekkvekst

Vedlagt fra NIBIO er artikkel: Preparat og dose ved første gangs ugrasssprøyting i gjenlegg av rødsvingel, engrapp, bladfaks og sauesvingel uten dekkvekst.

Arter som legges uten dekkvekst får ofte mye ugras og behov for mange omganger med ugrasbekjempelse. Ikke la gjenleggene bli overgrodde av ugras sjøl om det er mulig å fjerne ugraset seinere både med pussing og ugrasssprøyting. Store planter om høsten er en forutsetning for å lykkes med en stor frøavling allerede i første frøår, da må ikke gjenlegget bli undertrykt av ugras.

Mot to-frøblada ugras generelt er Ariane S og Starane XL/Cleave de mest aktuelle midlene, i tillegg har en midler på off-label, se på Norsk Frøavlerlags nettside: <https://www.froavlerlaget.no/off-label-godkjenninger/>. Når det skal benyttes Hussar OD er det viktig at gjenlegget har store nok planter, les tilleggsetiketten, flere gangers behandling er ofte nødvendig.

Engrapp

Hvis bare tofrøblada ugras: Ariane S, 200-250 ml/daa eller 50-100 ml Zypar. Hvis problemer med tunrapp, knereverumpe, markrapp eller myrrapp sprøytes med Hussar OD (5 ml/daa pluss Renol el. Mero olje). Gjenta behandlinga hvis nytt grasugras spirer etter 4-6 uker. Hvis engrappen har minst 5 blad og god jord-fuktighet kan Hussar OD eller Hussar Plus OD byttes ut med Boxer (100-150 ml/daa) ved andre sprøyting, men som regel vil det heller lønne seg å ta en ny runde m/Hussar OD.

Rødsvingel

Hovedsakelig tofrøblada ugras på frøplantestadiet: Ariane S, 200-250 ml/daa eller 50-100 ml Zypar. Både tofrøblada ugras og tunrapp/knereverumpe på frøplantestadiet: Hussar OD eller Hussar Plus OD,

5-10 ml/daa + Renol eller Mero olje (50 ml/daa). Rødsvingel skal ha 2-3 blad og være 2-3 cm høy ved sprøyting.

Sauesvingel

Hovedsakelig tofrøblada ugras på frøplantestadiet: Ariane S, 200-250 ml/daa eller 50-100 ml Zypar. Både tofrøblada ugras og tunrapp/knereverumpe på frøplantestadiet: Hussar OD eller Hussar Plus OD, 5 ml/daa uten olje. Behandlinga gjentas om nødvendig etter 3-6 uker når nytt grasugas spirer.

Bladfaks

Ca. en måned etter såing bekjempes både tofrøblada ugras og tunrapp/knereverumpe på frøplantestadiet: Hussar OD eller Hussar Plus OD, 5 ml/daa uten olje. Behandlinga gjentas om nødvendig etter 3-6 uker når nytt grasugas spirer.

Strandrør

2-3 uker etter såing på 2-bladstadiet bekjempes tofrøblada ugras med Ariane S (200-250 ml/daa), Starane XL/Cleave (80-100 ml/daa) eller 50-100 ml Zypar. Uønska grasarter bekjempes på seinsommeren med punktsprøyting

Husk sprøytevask

Ved bruk av grasugrasmidlene, spesielt Agil og Focus Ultra minner vi nok en gang om viktigheten av god sprøytevask ved bruk av disse midlene, se etikettene. Slurv med dette kan få katastrofale følger i påfølgende kulturer som sprøyta brukes i.

Vekstregulering i timotei framover

Minner om at det i timotei kun er Moddus (M og Start)/Moddevo som kan benyttes ved vekstregulering framover nå. Trimaxx og Optimus har kun behandling fram til to leddknuter (BBCH 32) på sin etikett. Hvis du har problemer med timoteiflue anbefales det å blande i 15 ml Karate. Har du eldre eng med fare for sopp, blandes ProlineEC 250 40-80 ml eller Delaro SC 50-70 ml.

Hvitaksmidd

Angrep av hvitaksmidd øker med alderen av frøenga. Skadesymptomene varierer med hvilken art som dyrkes. På bildet vises hvitaks i kvein (foto: John Ingar Øverland) og timotei (foto: Arild Andersen, NIBIO). Det er fortsatt mulig å sprøyte mot hvitaksmidd da den har flere generasjoner.

I engkvein er det aktuelt med mer enn ei sprøyting. Pyretroid blandes

med stråforkortingsmiddel ved første gangs sprøyting, ved begynnende strekning. Pyretroid blandes også med ved eventuell seinere stråforkorting i løpet av juni. To gangers insektsprøyting er mest aktuell i gammel frøeng.

[Hvitaksmidd i Plantevernleksikonet](#)
[Dyrkingsveiledning engkvein](#)

Sprøyting i kløver

Fra Plantevernplanen har vi sakset følgende for insektsprøyting og vekstregulering i rødkløver:

Kløversnutebille	Karate 5 CS	10 ml	14	På knoppstadiet før blomstring har startet.
	Decis Mega	12,5 ml	17	
Vekstregulering				
	Moddus M	100 ml	52	Ved begynnende stengelstrekking i slutten av mai, plantehøyde 15-30 cm fram til første knopper synlige. Fortrinnsvis tidlig i Lea og Lars og seinere i Yngve og Gandalf.

Fra Plantevernplanen har vi også sakset følgende om insektsprøyting i hvitkløver:

Kløversnutebille og Kløvergnager	Fastac 50	30 ml		Fastac: Siste bruksår 2021.
	Karate 5 CS	10 ml	14	På knoppstadiet før blomstring har startet. Forsøk har vist at Biscaya har gitt noe bedre resultater enn pyretroidene.
	Decis Mega	12,5	17	
Vekstregulering ikke aktuelt i hvitkløver				

Vi minner samtidig om at det er viktig med god rengjøring av sprøyta før sprøyting i kløver. Kløver er ømfintlig for vanlige kornmidler. Etter en kald mai har både kløver og insekter fått bedre temperaturforhold i det siste. Følg derfor godt med på utviklingen. Kløversnutebillen kan gjøre skade i begge arter. Følg med på skadebildet i åkeren. Hullgnag er symptomer på skade. Foto: John Ingar Øverland, NLR Viken

[Dyrkingsveiledning rødkløver 2020](#)

Falskt såbed

For de som skal så gjenlegg med falskt såbed er det nå aktuelt å sprøyte med glyfosat. Falskt såbed brukes for arter som vokser lite og seint. Slik forholdene ser ut så langt vil det mange steder være fine forhold for såing etter sprøyting, da vi har hatt lite nedbør som slemmer såbedet.

Unngå sprøyting mot varslet kraftig regn, eller vent til jorda får fordelt regnet etter nedbør, for å være sikker på å unngå eventuell skade av glyfosat på kulturen. Når det sås etter falskt såbed kan tørr jord begrense spiringen. Følg derfor nøye med vatningsbehovet. Uten nedbør vil spiringsvatning og oppfølgende vatning være helt avgjørende for å sikre så god spiring og vekst som mulig.

Siste frist for såing av noen arter

Sauesvingel 15. juni, rødsvingel og engrapp 20. juni, bladfaks 15. juli og strandrør 1.juli. Siste frist betyr ikke at det er like greit som å så tidligere, store planter om høsten er avgjørende for avling i 1. års enga.

Sprøyting mot kveke i rødkløver og rødsvingel

Det er nå seint å bekjempe kveke i rødkløver og rødsvingel i de fleste områder. Sprøyting, der det fortsatt er aktuelt, bør gjøres sent, dvs på kvekas 4-5 bladstadium. Aktuell midler er Agil/Zetrola (150 ml/daa) eller Focus Ultra (400-500 ml/daa). Midlene har også effekt mot timotei og andre grasarter.

Husk sprøytevask før sprøyting med Agil/Zetrola eller Focus Ultra!

Skal du etablere falskt såbed er det også aktuelt å sprøyte ned kveka først. Bruk et glyfosatprodukt. Nå, når det er blitt tørt, bør du gi midlet noen dager til nedbryting før du sår. Risikoen for skade av frøet er minimal. Men i de fleste tilfeller har en tid til å vente. Sprøytet på fuktig jord vil risikoen være enda mindre.

Vanningsbehov

Sterk varme og veldig variabel opptørking vil gi snarlig behov for vatning i noen åkrer, mens andre klarer seg i lang tid framover. Følg med på vanningskalkulatoren til NIBIO, som du finner på vips.landbruk.no. Husk at du ikke kan regne med positiv vannbalanse, da det vannet dreneres ut av jorda.

Bildet er fra en 2. års rødkløvereng. Den har tettet seg langt mindre enn forventet. Plantene virket også slappere på formiddagen i går enn det vi hadde forventet, selv om vannbalansen viste et underskudd på kun 25 mm etter regnværsperioden.

Det er ikke aktuelt å vanne etter skyting.

Blomster og bier og hvitkløver

Det nærmer seg blomstring i hvitkløver flere steder. Vi minner om fordelene med å ha plassert ut bikuber i tide til god pollinering. Ei bikube er nok til 2-3 dekar. Tilgang til fritt vann innen 300 m er det viktigste. Biene flyr lett på avstander inntil 1 km, så plassering er altså mer avhengig av hvor det er vann enn å spre kubene for flyveavstander. Les mer om bier og hvitkløver i [dyrkingsveiledningen](#).

Vekstregulering og borgjødsling i rødkløver

Rødkløver bør vekstreguleres med 100 ml Moddus M pr daa og det bør bladgjødsles med bor, 150 ml Bortrac pr daa, men disse midlene bør ikke blandes. Blandes Moddus M og Bortrac mister en mye av den positive effekten på frøavlinga. Vekstregulering utføres inntil de første knoppene synes. Borgjødsling skal utføres fra begynnende strekning til begynnende knoppdannning, men altså ikke samtidig med vekstregulering.

Frønytt og frøartikler - les dem på www.froavlerlaget.no

Gikk du glipp av sist nummer av Frønytt, eller ønsker du å finne andre nyttige dokumenter som omtaler forsøksresultater, spesielle arbeidsoperasjoner eller annet rundt frødyrking – klikk deg inn på Frøavlerlagets hjemmeside. Her samler vi nyttige dokumenter.

Ønsker du å sjekke dyrkingsveiledningen for den arten/ de artene du dyrker finner du den hos NIBIO, ved å klikke [her](#)

Frøavlsrådgivere:

Silja Valand	Norsk Landbruksrådgiving Viken	900 89 399
John Ingar Øverland	Norsk Landbruksrådgiving Viken	958 80 143
Trond Gunnarstorp	Norsk Landbruksrådgiving Øst	481 63 082
Astrid Gissingen	Norsk Landbruksrådgiving Agder	917 63 115
Harald Solberg	Norsk Landbruksrådgiving Innlandet	957 69 860